

Merry
Christmas

AND
HAPPY NEW YEAR

БЮЛЕТИН на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци

Брой 11 и 12/м. ноември и м. декември 2023 г.

Обзор на срещата
на СППЗ и АТБК



[Прочети повече](#)

Участието на СППЗ на
InterFood&Drink



[Прочети повече](#)

Наградите на Agri
Summit & Awards 2024



[Прочети повече](#)

Весели празници от
екипа на СППЗ



[Прочети повече](#)

Годишна съвместна среща на членовете на СППЗ и АТБК

На 5-ти декември тази година се проведе първата съвместна годишна среща на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци и Асоциация „Традиционни български консерви“.



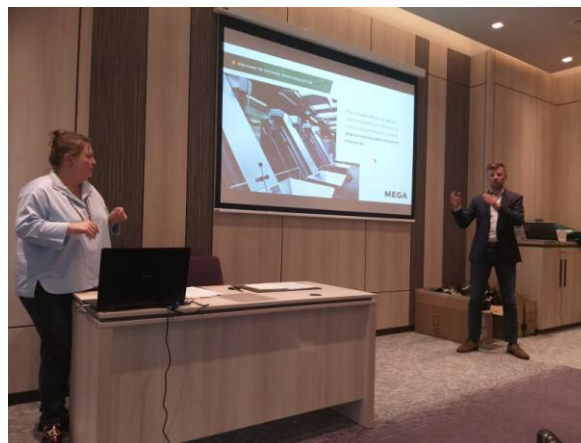
На събитието присъстваха членове от двете асоциации, както и представители на Асоциация „Дунавски овощари“, Асоциация „Български зеленчуци“ и производители на зеленчуци от района на Плевен. Гост от МЗХ бе г-н Александър Йоцев, заместник-министър, а БСК бе представена от председателя на УС г-н Добри Митрев и неговите заместници г-жа Мария Минчева и г-н Станислав Попдончев.



Срещата стартира с откриване и преглед на

Програмата за развитие на СППЗ през тази година и отчет на извършената работа от създаването до сегашния момент на АТБК. Двете представяния бяха направени от председателите на управителните съвети – г-н Стойко Кировски на СППЗ и г-н Димитър Ангелинов на АТБК.

Срещата продължи с презентация на фирма МЕГА от Полша, направена от г-н Грег Стирко, който съвместно с г-жа Ирина Филипова-представителят им за България, запозна гостите с машини и съоръжения за замразяване на грах и броколи, както и линия за производство на кисело зеле.



В контекста на все по-наболялата тема за устойчивото производство на храните, бе отделено време за представяне на добри практики в областта, чрез споделяне опита на Норвегия. Г-жа Илиана Павлова и г-н Мартин Стоянов от БСК направиха кратък обзор на най-важното по темата: какво се крие зад дефиницията за устойчивост на храните; какво представлява тя в хранителната индустрия; каква е стратегията на храните на Норвегия; какво представлява стопанската верига на стойността и много

други интересни факти от реализираното в скандинавската държава.



След направения обзор на политиката на Норвегия бе осъществена конферентна връзка с главния секретар на Асоциация АМІТОМ, Франция - г-жа Софи Колвин. АМІТОМ е асоциация с нестопанска цел и стартира като средиземноморска организация през 1979 г. в гр. Авиньон, Франция. Първоначално е била регионална за няколко държави, след което се присъединяват Турция и Израел и така тя се превръща в международна. Членове на Асоциацията могат да са само браншови структури.



Към момента редовни членове от ЕС са: Испания, Франция, Гърция, Италия и Португалия; извън ЕС: Израел, Тунис и Турция. Има 7 асоциирани членове: Египет, Унгария, Иран, Малта, Русия, Украйна и Сирия. АМІТОМ са членове на Световната

организация на домато-преработвателите – World Processing Tomato Council. Повече за дейността и може да откриете на www.amitom.com

Срещата премина към обсъждане на наболели теми за сектора със заместник-министъра на МЗХ–г-н Александър Йоцев.



Всички присъстващи очакват от МЗХ да има:

1. Дългосрочна и последователна политика на МЗХ в областта на селското стопанство и ХВП.
2. Да определи приоритетните сектори в земеделието и ХВП на база:
 - Търсене и реализация;
 - Принос към държавния бюджет;
 - Правилно субсидиране на суровните или по друг начин казано, субсидията да е за конкурентнозначими плодове и зеленчуци и задължително за реализирано количество. Нелогично е да се подпомагат всички с малко или сектори, които в България никога няма да са печеливши, защото в други държави производството им е развито до „съвършенство“ и себестойността им е в пъти по-ниска от тази у нас.
3. Грамотност при създаването на нормативни документи
4. Обективност и законосъобразност при прилагането на регламенти, закони и наредби, както и свеждане до минимум

на лобистки намеси.

По мнение на участващите в срещата пороизводители и преработватели, за да са конкурентноспособни консервираните плодове и зеленчуци на нашия и международните пазари трябва да се търсят механизми за повишаване производителността на труда и поевтиняване на суровини, материали, енергоносители.

В тази връзка представителите на производителите на плодове и зеленчуци повдигнаха въпроса за разрушената, а на много места и липсваща поливна инфраструктура, необосновано високи цени на водата за напояване, изключителна тежка и бавна процедура за узаконяване на собствените водоизточници.

Друг много важен проблем, който все повече се задълбочава е липсата на работна ръка и все по-

тромавата процедура за внос на такава. Тази тема и предложението на присъстващите за увеличаване срока за наемане на сезонни работници от 90 на 120 дни бе дискутирана с представителите на БСК – г-н Митрев, г-жа Минчева и г-н Поптодоров.

За съжаление към момента разбиране и желание за промени от МТСП не са заявени.

В заключение, участниците в срещата си пожелаха на следващата среща да имат поводи за споделяне на решени проблеми, реализирани добри практики и отчетен ръст в производството и подобро финансово състояние!



Участието на СППЗ на изложението InterFood&Drink

Успешно приключи изложението „ИНТЕРФУД & ДРИНК 2023“, което се проведе в Интер Експо Център – гр. София. Във форума участваха над 300 фирми – производители, дистрибутори и търговци.



Две фирми, членове на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци, се отличиха със своята иновативност и креативност и си тръгнаха с престижни награди и призове. Отличията „Златен медал“ получиха фирмите „Дерони“ ООД и „Джем и джем“ ООД.



С удоволстви споделяме с вас красиви кадри от мероприятиято и обратна връзка от колегите:

”За поредна година Съюза на

преработвателите на плодове и зеленчуци доказва, че притежава отлични организаторски качества и не случайно съумява да привлече колегите си в бранша. Присъствието с щанд на Интерфуд&Дринк в Интер Експо Център в гр. София не е изненада, а очаквано събитие за всички преработватели. Радвам се, че съм част от този малък свят с такива големи хора и професионалисти, произвеждащи повечето от консервните продукти, любими на малки и големи. Не само у нас, но и по света!” - Теодора Тасева



Теодора Тасева, Томатоярд ЕООД

„Когато превърнем работата в удоволствие и задълженията ни карат да се усмихваме, забъркваме най-вкусната рецепта - тази на приятелството.

А когато то се увенчае от усилия в успехи, с признати златни медали, то тогава няма съмнение, че сме успели!

преработвателите на плодове и зеленчуци в България спечелиха днес и бяха наградени за изключителните си продукти!

Други откъснаха сърцата ни от ежедневието и ни пренесоха във вкусния и интересен свят на консервната преработка!



Щандът на „Дерони“ ООД



Щандът на „Цима99“ ООД



Представители на фирма „Булгарконсерв Рупите“ ООД на щанда на СППЗ



Щандът на „Джем и джем“ ООД



От 1-ви януари 2024 г. движението на храни ще се проследява и ще подлежи на фискален контрол

„В европейската система за проследяемост на храните е заложена философията за опазване на човешкото здраве и тя действа безкомпромисно по отношение на прилагането ѝ от всички бизнес оператори. По закон едно предприятие не може да функционира, ако не прилага принципа на проследяемост на продукта от полето до трапезата и не предоставя информацията, която се обработва през тази система. Затова тя може да бъде надеждна основа за обмен на информация по отношение процеса на проследяване и надзор за осъществяването на фискален контрол върху движението на хранителните стоки на територията на страната.“ Това заяви заместник-министър Александър Йоцев по време на работна среща, инициирана от Министерство на земеделието и храните, между представители на браншови организации на производители и преработватели на храни и Националната агенция за приходите (НАП). Министерство на земеделието и храните ще изготви предложения, които да дефинират възможните допирни точки между двете системи за проследяемост, посочи зам.-министърът.

Предложението за провеждане на среща в такъв формат беше отправено към МЗХ от 14 национално представени браншови организации от хранителната индустрия и разгледано на редовното заседание на Националния съвет по храните на 9 октомври т. г.

На срещата в МЗХ бяха обсъдени практически въпроси, свързани с прилагането на Наредба Н-5 от 29 септември 2023 г. на

Министерство на финансите за условията и реда за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на България, в това число и на хранителни стоки. Наредбата определя реда за предварително деклариране на данни за превоз на стоки с висок фискален риск, тяхното коригиране или анулиране при неосъществен превоз, както и редът за потвърждаване получаването или изпращането на стоките. В нея се определят и изискванията към фискалните контролни пунктове и реда за издаване и за предоставяне на уникален номер за превоз на стока с висок фискален риск.

Всички участници в срещата се обединиха около разбирането за необходимостта от повишаване на проследимостта и намаляване на нелоялните и незаконни практики при търговията с храни, които създават неравнопоставеност по отношение лоялните бизнес оператори, вредят на фиска и подкопават потребителското доверие. Същевременно браншовите организации, участници в срещата, отправиха препоръка за по-ясно дефиниране на критериите за определяне на стоките, които попадат в обхвата на действие на Наредбата и изготвяне на изчерпателен консолидиран списък със съответните стокови групи, които подлежат на такъв контрол. Към момента Наредбата е приложима само за превоз на стоки от и за територията на друга

държава-членка на ЕС. От 1 януари 2024 г. тя ще регламентира и декларирането на превози на стоки и във вътрешността на страната. От бранша изтъкнаха необходимостта от по-широка разяснителна дейност сред заинтересованите лица с цел коректното техническо прилагане на изискванията на поднормативния акт.

„Анализите на НАП сочат, че вече има положителни резултати за фиска от прилагането на новите правила от Наредбата. След 1 януари 2024 г., когато влизат в сила и текстове, регламентиращи декларирането на превозите на стоки в страната, очакваме още по-ефективен фискален контрол и повишаване на събираемостта. Промените в Наредбата са направени с цел превенция на измамите с ДДС, укриване и невнасянето на данъци“, категоричен е заместник-изпълнителният

директор на Националната агенция за приходите Георги Димов. Той допълни, че последващите промени на поднормативния акт ще са изготвени в активен диалог с бизнеса, като ще бъдат взети предвид и много от предложенията на браншовите организации.

По време на срещата, директорът на дирекция „Политики по агрохранителната верига“ д-р Илиян Костов информира за стартирания процес на изготвяне на национална позиция по предложението на ЕК за промяна на регламента за опаковките, предназначени за употреба и досег с храни, като изрази очакване браншовите организации от сектора да изпратят своите становища.

Източник: www.mzh-government.bg





Проект „Оценка на ефективността и ефикасността на прилагането на законодателството за управление на отпадъци от определени пластмасови продукти за еднократна употреба (ППЕУ) и предложения за подобряване“ – продължение

<https://www.bia-bg.com/project/view/new/31156/>



ПЛАСТМАСИ
ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ПРАКТИКИ

Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда от 02.11.2021 г. въвежда в националното законодателство изискванията на директивата за пластмасовите продукти за еднократна употреба. След натрупването на двугодишен опит в прилагането на изискванията, които влизат в сила с нейното публикуване и подготовката на бизнеса за постепенното въвеждане на всички ограничения, е необходимо да се направи оценка на ефекта от прилагането на Наредбата. Очаквани резултати – подготовка на предложения за подобряване на текстовете на наредбата, оценка на ефективността на прилагането и предложения за нейното по-добро прилагане.

Цел на проекта е: Създаване на партньорство между бизнеса и администрацията при прилагането на изискванията на европейското законодателство за управление на отпадъци от определени пластмасови продукти за еднократна употреба (ППЕУ) и утвърждаване на практика за оценка на ефективността и ефикасността от прилагането на Наредбата.

Проектът е финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Продължава представянето на резултатите ни по проекта, за да се подкрепи бизнеса при изпълнението на изискванията и подобряване на управлението на пластмасовите отпадъци.

След провеждането на проучване на практиката на страните от ЕС, актуалната анкета (<http://surveydc.bia-bg.com/index.php?sid=53225&lang=bg>) и организирани семинари с бизнеса, екипът по проекта направи анализ и бяха формулирани препоръки към администрацията за подобряване на прилагането на Наредбата и управлението на отпадъците.

1. Пазарни ограничения

За забранените продукти за пускане на пазара следва да се обмисли режим за детайлно наблюдение на пускащите на пазара продукти, особено когато става дума за внос. Тъй като вече има създадена

практика за използване на информация от Агенция Митници за целите на МОСВ, обхватът на тази информация следва да се разшири и да включва и тези продукти.

Наред с това, следва да се подобри процесът на регистриране на пускащите на пазара опаковки и опаковани стоки, както и използването на данните за анализиране на проблемите и възможностите за тяхното решаване.

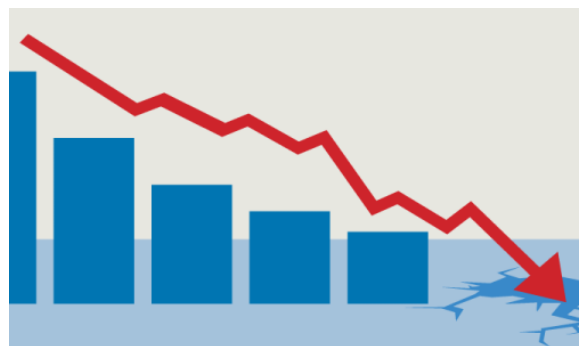
Регистърът следва да бъде допълнен с основна дейност по КИД 2008 на пускащите на пазара, за да има възможност за надежден анализ на предназначението на източника и на опаковките.

За да може да бъде контролирано спирането на пускането на пазара, е необходимо да се осъществяват регулярни проверки на наличностите на продуктите, както в търговската мрежа, така и при производителите.

2. Намаление на потреблението:

Във възможно най-кратки срокове администрацията трябва да предприеме мерки за ограничаване на потреблението на ППЕУ, за които липсва алтернатива и да наблюдава това намаление. За да се осигури надеждна информация за тези процеси, следва да бъдат създадени рамки за действие на операторите и да бъдат дадени указания към тях за възможните начини за постигането на намалението, както и за набиране на подходяща и достоверна информация за вземане на адекватни решения за развитието на системата.

За да успее страната ни да докладва изпълнение на целите за намаление в сравнение с 2022 г. следва да се действа бързо, за да се получи достатъчна и достоверна информация за изминалата година.



Важно е да се анализира подробно и Решение за изпълнение (ЕС) 2022/162 по отношение на изчисляването, проверката и докладването на намаляването на потреблението на някои пластмасови продукти за еднократна употреба и предприетите от държавите-членки мерки за постигане на това намаление.

3. Изисквания за разделно събиране и дизайн за пластмасовите бутилки за еднократна употреба

Следва да се отчита, че редица засегнати оператори полагат сериозни усилия и вече имат внедрени решения за изпълнение на изискванията за дизайна на бутилките. Това е сериозно основание да се счита, че произвеждащият бизнес ще успее навреме да бъде в съответствие с тези изисквания.

Не може да се твърди същото и за 25% рециклирано съдържание в бутилките до 2025 г., което в изключително висока степен е в зависимост от добрата работа на другите сектори от една страна и развитието в широк мащаб на рециклирането от друга, за да се формират приемливи пазарни цени на рециклирания материал. Опасенията на рециклиращия бизнес са, че рециклираният материал, подходящ за влагане в продукти за храни, ще бъде на много по-високи цени от свежия продукт и ще бъде неефективен за влагане.

За да се достигне ниво на разделно събиране на 90 % (тегловни) за рециклиране от пуснатите на пазара бутилки за еднократна употреба до 2029 г. (с междинна цел от 77 % до 2025 г.) се налага сериозно подобрене в системите за разделно събиране. В процеса трябва да се ангажират общинските администрации, особено в посока формиране на ТБО на количество. МОСВ следва да подготви указания за общините и да стимулира взаимодействието им с организациите по оползотворяване за подобряване на разделното събиране.

Бутилките, които имат капачки и капаци, произведени от пластмаса, могат да бъдат пуснати на пазара само ако капачките и капациите остават прикрепени към съдовете по време на предвидения етап на употреба на продуктите.

С Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1752 се определят правилата за данните за изчисляване, проверка и докладване, относно разделното събиране на отпадъците от бутилките за напитки, които са ППЕУ и следва да се оцени потребността от данни, с които трябва да разполага страната.

4. Задължителна маркировка

От проведените срещи и от анкетата, може да се заключи, че задължената индустрия изпълнява изискванията за маркировка на пластмасовите изделия.

5. Разширена отговорност на производителя

Предвиденият нов обхват на схемите за разширена отговорност на производителите (РОП) включва покриването на разходите за събиране и почистване на отпадъците. В този случай няма да се прилага разделно събиране, а тези отпадъци се вливат в общинските системи за смесени битови отпадъци. Администрацията обаче следва да определи размера на разходите за събирането и

и почистването на обществени места на база на данните от общините и разпределението на тези средства за покриване на частта, дължаща се на този тип отпадъци.

6. Информационни системи и докладване

С Решение за изпълнение (ЕС) 2021/2267 се определя формата за докладване на данни и информация за събраните отпадъци след потребление на тютюневи изделия с филтри и на филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия.

Следва да бъдат разработени изискванията към информацията, която трябва да бъде събирана от пуснащите на пазара и от общинските администрации.

7. Повишаване на осведомеността

Редица от задължените лица – пускачи пластмасови продукти на пазара предприемат мерки, за да информират потребителите и да насърчат отговорното им поведение, за да намалят потреблението.

Обобщение по прилагането на Наредбата може да откриете [тук](#).



Риболов на кокили- Умиращата традиция на Шри Ланка

Риболовът с кокили е метод на риболов, уникален за остров Шри Ланка, който се намира край бреговете на Индия в Индийския океан. Рибарите се качват на колове, наречени "Petta", които са забити в пясъка на няколко метра навътре в морето. Благодарение на високата си позиция, рибарите могат да видят кога рибата се намира под мрежата и успяват да я уловят по-лесно. Въпреки че подходът изглежда примитивен и древен, риболовът на кокили е всъщност скорошна традиция.



Смята се, че тя е започнала по време на Втората световна война, когато недостигът на храна и пренаселени места за риболов кара няколко умни мъже да измислят този метод. Първоначално те са започнали да практикуват риболов, покатерени върху отломки на преобърнати кораби или свалени самолети, след което е започнало и забиването на кокили в кораловите рифове. Така тези умения са предадени на две поколения рибари, живеещи в участъка между градовете Унватуна и Уелигама.

Днес уловът е слаб- петниста херинга и малки количества скумрия. Практикуването на подобен вид риболов най-вероятно няма да продължи дълго, освен като туристическа атракция. Опустошителното цунами от 2004 година промени значително брега на Шри Ланка и намали значително достъпа до

риболов чрез този метод. А по време на мосоните риболовът изцяло спира.

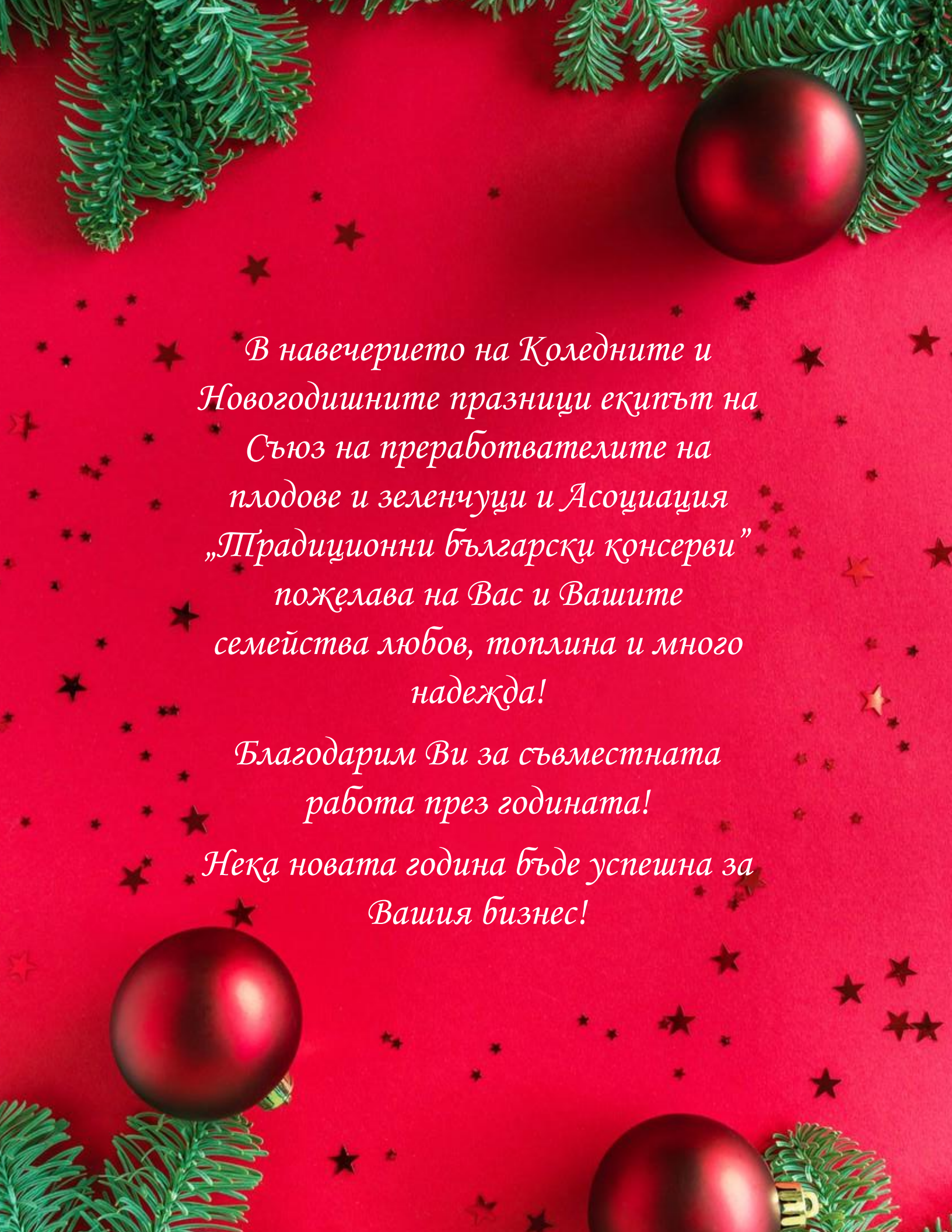
Рибарите – както истинските, така и актьорите, които са част от туристическата атракция, са чест обект на фотографски интерес. Флориан Мюлер, например, започва да се интересува от традициите на стилт-фишинга през 2010 г. Той прекарва една седмица с рибарите и техните семейства, снимайки ги по време на риболов и в домовете им. Живее заедно със семейството на Сунил Нишанти, което е загубило почти всичко в цунамито. Дори години по-късно, положението им не е станало много по-добро.

Подобно на много страни, засегнати от цунамито, и Шри Ланка има Програма за възстановяване, но тя включва изграждането на нови домове на няколко километра навътре от морските брегове. Това допълнително затруднява поминъка на местните рибари, включително и на Нишанти. „Как може да пратиш рибар в планините!“ – често повтаря изумен той.



С течение на времето голяма част от истинските рибари, използвали в продължение на десетилетия този трудоемък метод, се преориентират към земеделие или прекупуване на риба от големите пазари.

Източник: Facebook



*В навечерието на Коледните и
Новогодишните празници екипът на
Съюз на преработвателите на
плодове и зеленчуци и Асоциация
„Традиционни български консерви”
пожелава на Вас и Вашите
семейства любов, топлина и много
надежда!*

*Благодарим Ви за съвместната
работа през годината!*

*Нека новата година бъде успешна за
Вашия бизнес!*